Ankenævnet for Forsikring

914/13

Den 22. april 2013 blev i sag nr. 83.503:

xxxxx xxxxxxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede har firmapensionsordning i PFA Pension. Hun klager over, at selskabet har afvist at udbetale invalidesummen.

Selskabet har afvist at udbetale invalidesummen med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er varigt nedsat med mindst 2/3.

Forsikringen giver ret til udbetaling invalidepension, hvis klagerens erhvervsevne nedsættes til 1/2 eller mindre af den fulde erhvervsevne. Der er en karensperiode på 3 måneder. Ved en varig nedsættelse af den generelle erhvervsevne til 1/3 eller derunder, har klageren ret til udbetaling af et engangsbeløb.

Klageren, der er født i 1976, er butiksuddannet og arbejdede som kundeservicemedarbejder i et stort supermarked, da hun blev sygemeldt den 1/9 2009. Frem til den 31/11 2009 var hun fuldtidssygemeldt, hvorefter hun delvist genoptog arbejdet 15-18 timer om ugen, indtil hun den 7/11 2011 startede i virksomhedspraktik på en skole. Hun blev den 24/8 2010 bevilget en § 56-aftale. Den 20/3 2012 blev hun visiteret til fleksjob og fik den 14/6 2012 ansættelse på et gymnasium 12 timer om ugen.

2. 83.503

Ved anmeldelse om helbredsmæssige forhold af 25/5 2011 søgte klageren om ydelser på baggrund af diagnoserne fibromyalgi og hypermobilitet. Selskabet udbetalte midlertidige ydelser for perioden fra den 1/8 2010 til den 1/3 2012, hvilket blev meddelt hende i brev af 2/11 2011. Udbetalingen blev forlænget frem til den 1/7 2012, hvor selskabet vurderede, at hendes erhvervsevne ikke var nedsat med mindst 1/2.

Af klageskemaet, der er underskrevet den 30/10 2012, fremgår bl.a.:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …
Jeg er via min forsikring i PFA berettiget til en engangsudbetaling på 100 % min årsløn hvis min erhvervsevne bliver nedsat med 2/3 i mindst 12 mdr. Jeg har siden juni måned været ansat i fleksjob på 12 timer om ugen. Jeg blev visiteret til flexjob 20/3-12. Jeg har fra 1/8-10 og frem til 1/6-12 modtaget løbende pension fra PFA pga. nedsat erhvervsevnetab + præmie fritagelse. Jeg undres derfor deres afslag på engangsudbetalingen.

2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …
Jeg vil gerne have min engangsudbetaling udbetalt, da jeg opfylder kravene for udbetaling."

Selskabet har i brev af 19/11 2012 til nævnet bl.a. anført:

"Pensionsordningen indeholder en invalidepension, der yder fuld invalidepension og præmiefritagelse, når forsikredes erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller mere.

Endvidere indeholder ordningen en invalidesum der kan komme til udbetaling når forsikredes erhvervsevne har været nedsat med to-tredjedele i et år og tilstanden er varig.

Hvori består uenigheden?
Forsikrede klager over, at PFA Pension har givet afslag på udbetaling af invalidesummen.

Det er PFA Pensions vurdering, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke er nedsat med to - tredjedele eller mere, hvorfor hun ikke er berettiget til udbetaling af invalidesummen.

Hvad er der sket?
PFA Pension modtager forsikredes anmeldelse om helbredsmæssige forhold (bilag …) dateret den 25. maj 2011 vedlagt speciallægeepikriser (bilag …) samt lægeattest ved nedsat erhvervsevne 1 (bilag …) dateret den 1. juni 2011.

PFA Pension tilkender herefter midlertidig fuld udbetaling ved en erhvervsevnenedsættelse på halvdelen (bilag …).

I forbindelse med opfølgning på udbetalingen indhentes akter fra kommunen (bilag …). Forsikrede ringer den 11. juni 2012 og oplyser, at hun er tilkendt fleksjob fra den 15. juni 2012.

Ved brev af den 12. juni 2012 stopper PFA Pension udbetalingen af midlertidig invalidepension på baggrund af, at forsikredes indtægt i fleksjob ikke er tilstrækkelig nedsat for at have ret til udbetaling under ansættelse i fleksjob, samt at vi ikke længere vurderer, at hendes erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller mere (bilag …).

3. 83.503

Forsikrede undrer sig ved brev af den 18. juni 2012 over at hun ikke er fundet berettiget til udbetaling af invalidesummen (bilag…).

PFA Pension sender ved brev af den 5. september 2012 afslag på udbetaling af invalidesummen (bilag …).

Den 6. september 2012 skriver forsikrede en mail, hvor hun udbeder sig en revurdering af sagen (bilag …).

Ved brev af den 9. oktober 2012 afviser PFA Pension igen udbetaling af invalidesummen (bilag …).

PFA Pensions begrundelse for afslag på udbetaling af invalidesummen
Det fremgår af ressourceprofilen (bilag G, side 1) at forsikrede er 36 år og har ud over afsluttet folkeskole en afsluttet butiksuddannelse. Forsikrede har haft tre barsler i 2003-2004, 2005-2006 og 2007-2008, og efter tilbagevenden til arbejdsmarkedet efter sidste barsel gik hun ned i tid, til 32 timer ugentligt, for at få det til at hænge sammen derhjemme.

Forsikrede blev fuldtidssygemeldt i september 2009, og i november 2009 genoptog hun delvist arbejdet igen med ca. 15 timer ugentligt, jf. anmeldelsen (bilag …).

<u>De lægelige oplysninger</u>
Det fremgår af speciallægeepikrise fra neurologerne i … dateret den 23. september 2009 (bilag …, side 1), at forsikrede har haft lænderygproblemer i mange år. Lænderygproblemerne er blusset op efter sidste graviditet. Hun har oplevet en abnorm udtrætningstendens i fingrene. Generne er aftaget lidt under den aktuelle sygemelding. Objektivt ses, at forsikredes ernæringstilstand er let til moderat over middel, og at hun er lidt bleg i farverne. Psykisk fremtræder hun helt upåfaldende og hendes gang, balance og bevægelighed i rygsøjlen beskrives som normale (i.a.). Forsikrede klarer hæl- og tågang og kan rejse sig fra hugsiddende stilling. Hun er noget øm ved undersøgelse af ossøse midtliniestrukturer i hele lumbal regionen, i bløddelene paravertebralt og i sæderegionen. Det er svært at give forsikrede en specifik neurologisk diagnose, men lægen henviser forsikrede til undersøgelse for karpaltunnelsyndrom.

Neurologen kunne således ikke umiddelbart finde en lægelig forklaring på forsikredes gener.

Det fremgår af speciallægeepikrise fra speciallæge i reumatologi … dateret den 13. januar 2010 (bilag …, side 3), at forsikrede er særdeles grundigt undersøgt. Lægen finder bevægelighed svarende til hypermobilitet og anbefaler et ikke fysisk krævende arbejde, og at forsikrede får trænet sin ryg. Der er ikke indikation for yderligere undersøgelser.

Det fremgår af speciallægesamtale udarbejdet af psykiater … dateret den 23. marts 2010 (bilag … side 4), at forsikrede sover godt om natten, og at hun bliver træt om aften. Koncentrationsevnen beskrives som værende god og hukommelsen som værende normal. Der findes ikke en psykiatrisk forklaring på forsikredes smerteproblematik. Det foreslås, at det forsøges at omlægge hendes arbejde, så det ikke bliver for ensidigt belastende, og at hun efterhånden vil kunne stige i arbejdstiden.

PFA Pension gør opmærksom på, at forsikrede på ovennævnte tidspunkt arbejdede 18 timer ugentligt i Føtex, og at speciallægen derfor havde en forventning om, at omlægning af forsikredes arbejde ville kunne resultere i, at forsikrede ville kunne arbejde på mere end 18 timer ugentligt.

Det fremgår af speciallægeepikrise fra reumatolog … dateret den 16. november 2010 (bilag … side 6), at der ikke findes tegn til inflammatorisk ledsygdom. Forsikrede og hendes mand mener, at symptomerne er forenelige med fibromyalgi, men forsikrede er ikke muskeløm og der er ikke tenderpoints, hvorfor lægen mener, at forsikrede ikke lider af fibromyalgi. Forsikredes symptomer er meget lokaliseret til hendes led og hendes smerter i leddene er meget vekslende. Lægen taler med forsikrede omkring smerter, og at der kan være smerter pga. hypermobile led, men også stressfaktorer kan være af betydning.

Det fremgår af speciallægeepikrise fra neurolog … dateret den 11. april 2011 (bilag … side 8), at forsikrede henvises på mistanke om fibromyalgi. Det fremgår, at forsikrede arbejder 18 timer ugentligt ved ... Ved den objektive undersøgelse ses, at forsikrede ikke er nakkerygstiv. Alle kranienerver er undersøgt og fundet intakte. Der er ømhed af nakkefæster samt nakke-skuldermuskulatur og paravertebrale muskulatur. Finger- gulv afstand 0 cm, der er diffust nedsat kraft af armene, der er egal tonus og trofik, der er normal sensibilitet, der er egale dybe reflekser, normal koordination, der er smerteudløsning af stort set samtlige triggerpunkter for fibromyalgi på såvel truncus, armene og benene. Gangen afvikles naturligt, hun kan klare hæl-, tå- og liniegang. Det vurderes, at det kliniske billede giver holdepunkt for fibromyalgi, idet hun ud fra undersøgelsen er neurologisk intakt fraset smerterne på triggerpunkterne. Lægen forklarer forsikrede om sygdommen, og at hun skal økonomisere sine kræfter. I fremtiden forventer lægen ikke, at forsikrede vil kunne klare et fuldtidsarbejde.

Taget det relativt korte tidsrum mellem den reumatologiske og neurologiske undersøgelse i betragtning, og det, at der ikke er sket forværring af forsikredes helbredstilstand siden undersøgelsen hos reumatolog …, undrer det, at neurolog … stiller diagnosen fibromyalgi.

Det fremgår af Lægeattest af 1. juni 2011 udarbejdet af forsikredes egen læge, at lægen vurderer, at forsikrede er i stand til at arbejde 15 timer om ugen.

Det kommunale forløb

Forsikrede har været i et afklaringsforløb i perioden den 17. november 2011 til den 3. februar 2012. Det fremgår (bilag …, side 2), at forsikrede i sidste del af praktikken havde en daglig arbejdstid på 3½-4 timer 4 dage ugentligt, hvilket svarer til 14 -16 timer ugentligt.

Forsikrede blev afprøvet i mange forskellige arbejdsopgaver, bl.a. arkivering, gå med posten, lave opfølgning på klassebilleder, skrive og udsende breve til forældre, opdatering af pc'er, lave velkomstmapper, pynte op til jul, tage fotokopier mv. (bilag …, side 2).

Forsikrede beskrives som kvik og lynende hurtig. Selv på de dårlige dage var arbejdstempoet godt, men det var endnu bedre på gode dage. Forsikrede havde frem til jul behov for pause hver time, hvorfor det antages, at hendes effektive arbejdstid var på ca. 80 % af fremmødetiden. Efter jul, klarede forsikrede sig uden ekstra pauser og dermed med en effektiv arbejdstid i hele fremmødetiden. Hun har haft mere overskud, og næsten ikke behov for instruktioner. Forsikrede har formået at arbejde koncentreret i de timer hun var til stede, og der blev ikke observeret forskel på instruktionsforståelse og koncentrationsevne først og sidst på dagen.

Det undrer PFA Pension, at arbejdstiden ikke blev forsøgt forøget, enten ved at arbejde alle 5 dage, ved at forsøge at øge den daglige arbejdstid, eller ved at øge arbejdstiden på "de gode dage", hvor forsikrede havde det bedre. Da det ikke har været forsøgt at øge arbejdstiden, synes det ikke dokumenteret, at hendes resterhvervsevne alene er 14-16 timer ugentlig.

Det beskrives i praktikken (bilag …, side 3), at forsikrede har en rigtig god indlæring og hun beskrives som en hurtigopfattende og kvik pige.

Forsikrede oplyser til kommunen (bilag …, side 7), at hun skal bruge en halv time under den varme bruser for at få gang i kroppen om morgenen. Hendes børn tager selv tøj på, og så kører hun dem i børnehave og skole og derefter kører hun selv på arbejde, som er ca. 30 min i bil. Familien har ikke økonomi til at have børnene i SFO, hvorfor hun henter børnene på vej hjem fra arbejde. Børnene kommer dog ofte efterfølgende over til deres mormor, som bor i den anden del af huset, og de andre dage er hendes mand ofte hjemme.

PFA Pension bemærker, at det, at forsikrede skal hente børnene fra skole, med stor sandsynlighed har været med til at forhindre øgning af arbejdstiden.

Det fremgår på side 8 (bilag …), at forsikrede i løbet af afprøvningen har fået mere overskud, hun har kunnet deltage i et arrangement fredag eftermiddag, og det har ikke været nødvendigt at få børnene passet så meget af deres mormor om eftermiddagen. Hun er endvidere begyndt at gå i seng kl. 21.30-22 i stedet for kl. 20, som hun tidligere gik i seng.

Der er således sket en betydelig forbedring af hendes tilstand hen over afprøvningsperioden. På side 11 (bilag …) skønner kommunen, at forsikrede vil kunne arbejde 12-14 timer ugentligt. Det vurderes af kommunen, at hendes arbejdsevne ikke vil kunne bedres ved revalidering. Forsikrede har mange ressourcer i personlige kompetencer og hun har fået gode tilbagemeldinger fra praktikstedet.

Kommunen vurderer videre, at den daglige arbejdstid med optimale skånehensyn har været på 3½-4 timer, 4 dage ugentligt. Det har dog ikke været forsøgt at øge arbejdstiden yderligere på trods af, at forsikrede har arbejdet koncentreret i de timer hun var til stede, og at der ikke blev observeret forskel på instruktionsforståelse og koncentrationsevne først og sidst på dagen.

PFA Pension bemærker i denne forbindelse, at stærke smerter oftest påvirker koncentrationsevnen, hvilket ikke ses i forsikredes tilfælde.

Det fremgår af ressourceprofilen (bilag …, side 11), at forsikrede blev fuldtidssygemeldt fra sit job i … den 7. november 2011. Hun havde allerede forinden søgt kommunen om fleksjob.

PFA Pension gør gældende, at forsikrede ikke har dokumenteret en generel erhvervsevnenedsættelse på to-tredjedele med baggrund i
at forsikrede i lang tid har kunnet arbejdet 18 timer ugentligt på trods af sine gener,
at forsikrede i sidste del af arbejdsprøvningen arbejdede 14-16 timer effektivt om ugen,
at det ikke blev forsøgt at øge den ugentlige arbejdstid,
at forsikrede havde god indlæring og koncentration gennem hele arbejdsdagen, at den manglende øgning af arbejdstiden kan skyldes forsikredes familiære liv, at forsikrede er anbefalet et ikke fysisk belastende arbejde, der ikke er ensidigt
belastende, og det forventes, at et sådan arbejde vil kunne medføre, at forsikrede ville kunne arbejde mere end 18 timer ugentligt,
at ingen af de læger, der har undersøgt forsikrede har vurderet, at hun ikke er i stand til at arbejde på mere end en tredjedel af den almindelige arbejdstid,
at forsikredes fleksjob kræver samme transporttid som hendes job i arbejdsprøvningen, hvorfor hendes arbejdstid i fleksjobbet bør være på mindst samme niveau, som i arbejdsprøvningen

at PFA Pensions erhvervsevnevurdering er selvstændig og uafhængig af kommunale arbejdsevnevurderinger, hvorfor størrelsen af det tilskud, som kommunen yder til forsikredes fleksjob, ikke har nogen betydning for forsikredes ret til udbetaling fra forsikringen

Konklusion
PFA Pension gør gældende, at der ikke er dokumentation for, at forsikredes generelle erhvervsevne er nedsat med to-tredjedele, hvorfor hun ikke er berettiget til udbetaling af invalidesummen."

Hertil bemærker klageren i brev af 3/12 2012 til nævnet bl.a.:

"Jeg har følgende kommentarer til brevet fra PFA :

På side 3 stk. 5
:
Jeg havde på daværende tidspunkt rigtigt nok en arbejdstid på 18 timer om ugen, men som der står på s.16 i min status rapport :

'Det oplyses at pt. Begrundet i de tiltagende smerter i bevægeapparatet kun har kunnet klare 18 timers beskæftigelse pr. uge angiveligt med effektiv arbejdsindsats på 10-12 timer om ugen i lettere fysisk stående arbejde støttet af en § 56 aftale pga. øget sygefravær pga. smerterne.'
…
De kommentere også at jeg har kunnet deltage i et arrangement en fredag eftermiddag, og at jeg er gået senere i seng end kl.20 - hvilket forarger mig lidt , da jeg jo ikke synes at det er nogen luksus, men derimod er hver mands ret. Men som det ser ud i øjeblikket kommer jeg hjem kl.13.30 sover ca. 2-3 timer, laver mad og spiser med familien, hygger lidt og går i seng kl.19.30-20.00. Og dette er selvom jeg først møder kl.9.45 og holder frokost kl.12-12.30 og går hjem kl.13.00. Om onsdagen (hvor jeg holder 'fri') sover jeg til kl.13.00, og hygger mig om eftermiddagen med ungerne - men så er jeg også brugt op kl.18.00. Så jeg synes på ingen måde at der er plads til flere arbejdstimer. Jeg har trods alt stadig 3 børn, der også har brug for en - somme tider - nærværende mor.

De stiller igen spørgsmåls tegn ved min arbejdstid - og mener igen at den ikke er forsøgt forøget.

Faktisk skriver de at: 'PFA bemærker i denne forbindelse, at stærke smerter oftest påvirker koncentrationsevnen, hvilket ikke ses i forsikredes tilfælde'. Hvis man kigger på s. 2 i min ressourceprofil kan man se nogle af de arbejdsopgaver, jeg lavede i min arbejdsprøvning, og enhver kan nok regne ud at det ikke kræver den store koncentration at tage en stak papirer og flytte dem fra A til B, eller kopiere 500 sider og hæfte dem sammen 10 og 10 med en elektrisk hæfte pistol. Slår man op på s.3 i min statusrapport og læser 'Funktionsniveau for personlige kompetencer' kan man læse at: jeg arbejder hurtigt indtil træthed og smerter dominerer og mimik og kropsholdning falder sammen.

De skriver også at jeg søger om flexjob inden jeg bliver sygemeldt? Jeg blev sygemeldt første gang i september 2009 - kom tilbage på 15 timer - og da mine sygedagpenge 'slipper op' sættes tiden op til 18 timer (kun for egen overlevelses skyld - da jeg i den periode kun får omkring kr.8000,- brutto) , men som skrevet tidligere arbejdede jeg kun ca.10-12 timer reelt.

De kommentere til sidst at ingen læger har vurderet at jeg kun kan arbejde 2/3 af normal arbejdstid. Hvordan kan en læge vurdere det? - de kan jo kun forholde sig til hvad jeg siger - hvorimod at min arbejdsprøvning jo viser hvad jeg kan .

Min transport tid til mit flexjob er i dag ca. en halv time hver vej, og da jeg var i arbejdsprøvning var jeg på … kommuneskole - som ligger ca. 2 km fra min bopæl. Hvorfra jeg også tog mine børn med hjem, og afleverede hos deres mormor. Så transport tiden er absolut ikke den samme som i afprøvningen."

I brev af 20/12 2012 til nævnet har selskabet bl.a. anført:

"Forsikrede henviser i sit brev til statusrapportens side 16 (forsikredes bilag til brev af den 3. december 2012), omkring at hun alene kan arbejde 10-12 timer ugentligt.

PFA Pension bemærker, at den citerede sætning om arbejdstiden på 10-12 timer ugentligt er en gengivelse af forsikredes egne oplysninger, og dermed ikke er bekræftet ved en arbejdsprøvning. Vi skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at både kommunen og kommunens lægekonsulent på baggrund af arbejdsprøvningen har vurderet at forsikrede kan arbejde ca. 14 timer ugentligt, jf. statusrapportens side 16."

Nævnet har fået forelagt sagens bilag, hvoraf nogle gengives nedenfor:

Af reumatologisk speciallægeepikrise af 16/11 2010 fremgår bl.a.:

"**Konklusion:**
På det foreliggende er der ikke fundet tegn til inflammatorisk ledsygdom.
Pt. og hendes mand, mener at symptomerne er forenelige med fibromyalgi, men pt. er ikke muskeløm og der er ikke tenderpoints. Pt's symptomer er meget lokaliseret til hendes led og hendes smerter i leddene er meget vekslende.
Hun er tilbudt injektion i skulderen, men ønsker ikke dette, mener selv, at det er meget vekslende med hendes smerter. Hun instrueres i skulderstabiliserende øvelser.
Ved udspænding af pectoralen fremtræder pt.'s vanlige sovende fornemmelse i fingrene og jeg anbefaler ligeledes udspænding her, hvilket på ve.side er vanskeliggjort af hendes dårlige skulderfunktion.
Taler med pt. omkring smerter, der kan være smerter pga. hypermobile led, men også stressfaktorer kan være af betydning.
Sagt til pt., at der ikke er holdepunkter for inflammatorisk ledsygdom, som årsag til hendes ledsmerter."

Af neurologisk speciallægeepikrise af 11/4 2011 fremgår bl.a.:

"Nuværende: Debuterede kort efter fødsel i august 2007 med tiltagende diffuse smerter.
I modsætning til to tidligere graviditeter har hun været sygemeldt en del af 3. graviditet bl.a. pga. bækkenet. Generelt følte hun det var en dårlig graviditet.
Har sidenhen haft diffuse smerter i led og muskler.
Har været set ved neurolog på mistanke om karpaltunnelsyndrom. Dette ikke fundet. Har været set ved reumatolog, der har fundet at hun var hypermobil.
Har været set ved psykiater, der ikke finder psykiatrisk sygdom som grundmorbus.
Har således haft symptomer siden august 2007. Følte forværring september 2009. Har perioder hvor hun har svært ved at holde på en kuglepen. Synes hun har paræstesier under

begge fødder. Smerter i begge ankler. Er blevet meget lysfølsom. Ligeledes lydfølsom. Føler en tyngde i begge ører. Har smerter i venstre hofte med udstråling til venstre crus. Generelt ingen kræfter. Oplever ofte håndslip. Er stiv i nakken. Har trykken i nakken. Lænden værker. Udstråling midt torakalt. Ved forværring oplever hun dysæstesi.
Oplever hovedpine frontalt af trykkende karakter næsten dagligt. Aldrig tidligere haft hovedpine. Ingen vægttab.
Ingen kvalme eller opkastning.
Har svært ved at klare dagligdagen.
Medicin: Tablet Amitriptylin 40 mg x 1.
Tablet Pinex p.n.
Tablet Ibuprofen 400 mg p.n. næsten dagligt.
Tobak / Alkohol: Intet misbrug.
Socialt: Gift. Arbejder 18 timer i … har tidligere arbejdet fuldtid. Har tre børn på 3, 5,7 år. Objektivt: Vågen, klar og orienteret. Talen naturlig. Ikke nakke-rygstiv.
Kranienerver 1-12 inkl. oftalmoskopi: Alle undersøgt og fundet intakte.
Columna: Der er ømhed af nakkefæster samt nakke-skuldermuskulatur og paravertebrale muskulatur. Neg. foramen kompressionstest. Finger-gulvafstand 0 cm.
Ekstremiteter. Der er diffus nedsat kraft af OE.
Der egal tonus og trofik.
Der er normal sensibilitet for berøring og stik.
Der er egale dybe reflekser. Normal plantarrespons.
Der er normal koordination. Ingen dysdiadokokinese.
Der er smerteudløsning af stort set samtlige triggerpunkter for fibromyalgi på såvel truncus, OE, UE.
Stand og gang Romberg negativ. Gangen afvikles naturligt. Klarer tå, hæl og liniegang. Vurdering: Det kliniske billede giver holdepunkt for flbromyalgi.
Idet hun ud fra de undersøgte modaliteter er neurologisk intakt fraset smerterne på triggerpunkter er der ikke indikation for skanning af nogen art på nuværende tidspunkt.
Forklarer hende om sygdommen. Forklarer hende om vigtigheden i at økonomisere med kræfterne.
Vil ikke i fremtiden forvente at hun kan klare et fuldtidsjob.
Vil umiddelbart forvente at hun kunne være kandidat til fleksjob eller lignende."

Af kommunens akter vedrørende den arbejdsprøvning, som klageren deltog i fra den 17/11 2011 til den 3/2 2012, fremgår bl.a.:

"**Den aktuelle vurdering af sagen samt baggrund og formål med Arbejdsprøvningen**
...
[Klageren] arbejder pt. 18 timer pr. uge i informationen i ... [Klageren] er glad for at være i …, og arbejdsgiver og arbejdsplads er også glad for [klageren].
[Klageren] søger fleksjob, da hun ikke magter at arbejde 18 timer pga. helbred.
…
Helbredsmæssigt funktionsniveau
- helbredsmæssig funktion i afprøvningen og i dagliglivet i den beskrevne periode.

Ressourcer
Det oplevede helbredsmæssige funktionsniveau er i løbet af afprøvningen kommet ind i en positiv udvikling, hvor skånehensynene har givet positivt resultat, som har betydet færre sygedage end før afprøvningen. Desuden har privatlivet normaliseret sig i form af overskud til ind imellem at lave noget med børnene, mindre behov for at mormor passer børn om eftermiddagen og en sengetid, der er ændret fra kl. 20 til kl. 21.30 eller 22.

Der er stabilt blevet ressourcer til 14 timers effektivt arbejde/uge med lettere kontorarbejde.

Barrierer
[Klageren] har behov for en hviledag efter to dages arbejde i træk, - smerteniveau og udtrætning topper efter 3½-4 timers arbejde og overskridelse af grænsen betyder, at hun ikke kan nå at restituere, men risikerer at næste dag bliver præget af smerter og udmattelse og ender som en sygedag.
…
Der er i afprøvningen observeret gode ressourcer i forhold til indlæring og udførelse af enkle kontoropgaver, og afprøvningen har vist at det har meget stor betydning for [klagerens] funktionsniveau, at arbejdsopgaverne præsenteres ad hoc, så der ikke ligger arbejde og venter, og at arbejdet udføres i rolige omgivelser.
Der er observeret en tydelig timemæssig grænse som på ugebasis er 14 timer fordelt på 4 arbejdsdage med onsdag fri. Pt. ses uddannelse ikke at være en mulighed, da [klageren] oplever sin koncentrationsevne helt opbrugt efter ca. 3½ time.
…
Observationer og beskrivelser i afprøvningen
…
Faglig og praktisk kompetence i afprøvningen
Der er afprøvet mange forskellige kontoropgaver, bl.a.:
- arkivering, - afstemme regninger/bilag, - gå *med* post til lærerne, - lave opfølgning på klassebilleder, - telefonpasning, - hente kontorartikler på depot, - skrive og udsende breve til forældre, - opdatering af pc'er, - julepynte og pakke pynt væk igen, - lave velkomstmapper, - aflevere bøger på skolebiblioteket, - lave statistik, - tage fotokopier og laver opfølgning på tolke.
[Klageren] beskrives af arbejdsgiver som 'kvik og lynende hurtig' - 'på de rigtig gode dage bliver der ryddet noget af vejen'. Arbejdstempoet er forskelligt på gode og dårlige dage, men selv på dårlige dage er tempoet godt. I perioden inden jul havde [klageren] behov for en pause for hver time, hvilket betød, at den effektive arbejdstid svarede til ca. 80 % af fremmødetiden. I afprøvningen i det nye år har [klageren] klaret sig uden ekstra pauser og dermed en effektiv arbejdstid, der svarer til fremmødetiden. [Klageren] er dygtig til at tage ting af sig selv, specielt har det været mærkbart den sidste måned af afprøvningen, at [klageren] har fået mere overskud og næsten ikke har haft behov for instruktioner, men har vidst hvordan opgaverne skulle løses. Arbejdsgiver bemærker også at [klageren] har en 'smilende telefonstemme' og er dygtig til at formulere sig og hjælpe de mennesker, der ringer til kontoret eller kommer på kontoret, - er dygtig til at klare opkald ud af huset, - til at tage sig af børn der skal bruge et plaster o.l., og hun opleves smilende og vellidt. [Klageren] har i afprøvningen formået at arbejde koncentreret i de timer hun er til stede, og der er ikke observeret forskel på instruktionsforståelse og koncentrationsevne først og sidst på dagen. Det har dog været vigtigt at indlægge små pauser de første 6 uger, som fx kunne udnyttes til at gå på lærerværelset med post, hente materialer så som limstifter o.l. [Klageren] oplevede at det havde rigtig stor betydning for hende, at komme udendørs og slappe af, det hjalp hende til at føle sig mere frisk bagefter. Herefter er [klagerens] overskud gradvist blevet bedre, der har ikke været behov for at forlade kontoret for at finde ro, og hun har klaret sig med at drikke en kop kaffe og spise et æble. [Klageren] har valgt at møde lidt før aftalt tid, og har på eget initiativ lavet kaffe og tømt opvaskemaskine, hvis der var behov for det.
…
Daglig funktion i afprøvningsperioden
Det er nødvendigt for [klageren] at hvile/sove to til tre timer liggende, når hun kommer fra arbejde i afprøvningen, men langsomt er hun begyndt at have overskud til at foretage sig noget med børnene, fx at hun som noget nyt har oplevet at have kræfter til at deltage i lystændingsfest i byen en fredag aften sammen med børnene, og der er mindre behov for at bør-

nene bliver passet af deres mormor om eftermiddagen. Tidligere blev børnene typisk passet tre hverdagseftermiddage om ugen, nu typisk en enkelt eftermiddag. Sengetiden har normaliseret sig til omkring kl. 21.30 - 22 og kun engang imellem kl. 20 som det var vanligt i tiden hos …
Restitueringsdagen om onsdagen er påkrævet, men der er sket en udvikling fra at sove/hvile hele dagen til nogle gange også at kunne foretage sig noget om eftermiddagen ud over at hente børnene. Onsdag er det ofte [klagerens] mand der afleverer børnene om morgenen, så hun kan sove. Skånehensynene i afprøvningen har bevirket en oplevelse af, at privatlivet begynder at normalisere sig, og [klageren] fortæller, at det først var omkring juletid, at hun og hendes mand turde tænke på at fejre deres kobberbryllup i januar. Tidligere havde [klageren] ingen kræfter til at gennemføre det.
…
Indlæringsevne og koncentration
Der har ikke vist sig problemer med indlæring og koncentration i afprøvningstiden, tværtimod beskrives [klageren] af arbejdsgiver som 'hurtigopfattende og kvik'.
[Klageren] oplever koncentrationsproblemer, når hun presser sig selv og er udmattet, men hun har gjort sig til vane at 'notere alting ned'."

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**§ 1. Definition af invaliditet/erhvervsevnetab**
Ret til fuld invalidepension og/eller fuld præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.
…
Stk. 5. En ydelsesberettiget nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel respektive halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Stk. 6. Forsikrede har ikke ret til fuld eller halv invalidepension og/eller præmiefritagelse under revalidering eller ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af den fulde erhvervsevne, og forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til henholdsvis en tredjedel eller halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.
…
§ 4. Ikrafttræden og ophør af invalidepension og/ eller præmiefritagelse
Udbetaling af invalidepension og/eller ydelse af præmiefritagelse træder i kraft den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i tre måneder.
…
§ 5. Udbetaling af engangsbeløb ved invaliditet
For at engangsbeløb ved invaliditet kan udbetales, skal erhvervsevnen være nedsat til en tredjedel eller derunder, og nedsættelsen skal efter PFA Pensions skøn være varig. Det skal således være overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen - trods lægelig behandling, omskoling, optræning eller uddannelse - er og fortsat må anses at ville være nedsat til en tredjedel eller derunder.

Stk. 2. Engangsbeløb ved invaliditet kan tidligst udbetales et år efter invaliditetens indtræden. Det er forudsat, at invaliditeten har varet uafbrudt i et år, og at forsikrede er i live et år efter invaliditetens indtræden."

Af policen fremgår:

"Paragraf 1. "Definition af invaliditet/erhvervsevnetab"
Stk. 1 erstattes med følgende:
'Ret til invalidepension og/eller præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til halvdelen eller derunder af den fulde erhvervsevne.'
…
I stk. 5 udgår ordene 'en tredjedel respektive'.
I stk. 6 udgår ordene 'fuld eller halv' samt ordene 'henholdsvis en tredjedel eller' (2 gange)."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at klagerens generelle erhvervsevne ikke kan anses for varigt nedsat med mindst 2/3. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at udbetale invalidesummen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen

Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson